

(بهشی سییه م)

ئامانجی پزئیم له پیشکه شکردنی پیشنیاره کهی

بهو جوړه ی که (لوی ی) پزئیم و (تریتا پارسی) دهیلین، ده بی پزئیمی ئیران له سالی 2003 دا هاتبیته سهر ئه قه ناعه ته که ده گهل ئه مریکا دابنیشی و بو تواندنه وهی سهرجه م کیشه کانیا، وتووپیژیکی تیر و ته سهل بکات. گویا، له لایه ن خامنه ییه وه، ده ولته تی خاتهمی و بهرپرسیانی وهزاره تی دهره وهی پزئیم، بو ئه نجامی ئه م گرنکه ده ستنیشان کرابووین.

له راستیدا ئه م بانگه شه یه ده لب و بی ناوروکه. ته نانه ت له ده می دهرچوونی ئه و واته واته دا، بهرپرسیانی پزئیمیش وه درویان خستبو وه و به هه لبه ستراییکی ناراستیان ناو بردبوو.

موحسین ئه مینزاده، جیگری یه که می وهزاره تی دهره وه ده لی :

«ده ولته تی خاتهمی له لایه ن پزئیمی ئیرانه وه، به مه بهستی ده ست تیوه ردان له کیشه ی ئه فگانستان و عیراق، ئیزی دانیشتن و وتووپیژ ده گهل ئه مریکای پیدرا بوو؛ ته نانه ت ئیزی ئه مه ییشی پیدرا بوو که بتوانی به لینی چه شنه هاوکار ییه کی ناراسته وخوش به ئه مریکا بدات له سهر کیشه ی دوو ولاتی ناوبرا و دا. به لام ریگای ئه مه ی پینه درابوو که له سهر پرؤبلیمات و ئاسته ننگه کانی سهر ریگای گه شه و پیشوه چوونی ئیران گفتوگو بکات؛ بو وینه له سهر بویکوتکردن و ئه مباربوئی ئیران له لایه ن ئه مریکاه.

له م بواره دا، ئه م پرسیاره خوی زه ق ده کاته وه که هه یاران هوئی چی بوو خاتهمی نه ییتوانی له م هه له که لک وه ربگریت و کیشه کان جوړیک بشکینیته وه، که ئیران له و ته نگزه یه رزگاری بی؟ گه لیک که س وه رامی ئه و پرسیاره یان به مجوره وه رگرتوته وه که له ئیراندا سیسته م نه یده خوازی هه یچ گرییه کی سیاسی و هه یچ کیشه ییه کی ئابووری له سهرده می سهرکو ماریی خاتهمی دا بکریته وه و چاره سهر بکردریت. «

باشه، ئه گهر پزئیمی ئیران نیازی چاره سهری لیبراوانه و راسته قینه ی کیشه کانی له که لله دا نه بوو، ئه دی پیشکه ش کردنی پیشنیاری (سات و سه ودا ی مه زن) له چی بوو؟! ... سادق خه رازی، واته دارپیژهری پرؤژه و پیشنیاری ناوبرا و به مجوره دیته گو :

« له سالی 2003 وه، دیواریکی بی بروایی له نیوان ئیران و ئه مریکا دابوو؛ به چه شنیک هه رده م ئه گهری هیرشی ئه مریکا بو سهر ئیران له ئارا دابوو (!)، بو یه و هه ر له سوئنگه ی ئه م ساردی و بی باوه رییه ی نیوانمان دا، ده ولته تی هه شته م

له سهر رېښوونې من نامه يه کي بو ئه مريکا نووسی و هه نده چرا سهوزيکي له
رؤژه لاتي نيوه راست بو ئه مريکا داگيرساند که چه نديکيان وهک: پيکها تن ده گهل
ئه مريکا له سهر مه سه له ي فلسنين، ئالوگور پيداني حيزبوللای لوبنان به حيز بيکي
بي چه کي ته واو سياسي و، ههروه ها چالاکيه ئه توميه کاني ئيران بخريته بهر
رؤشنایي.»

له گوته کاني خه رازي ئه مه ده رده که ويته که، مه به ستي ئيران له ناردن و پيشکesh
کردني پيشنياره که، نهک هه لداني چه تر و سايه باني دوستايه تي و پيکها تني دوو
ولات، به لکه که م و کز کردنه وه ي دزايه تيه کانيان و بهر پيگرتني ئه گهري هيرشي
ئه مريکا بووه. واته هيچ قسه و باسيک له سهر چاره سه رکردني کيشه ي نيوان ئيران
و ئه مريکا له گوړي دا نه بووه. ته نانه ت خه رازي که ميک هه وراز تر يش هه لکش او ه و
پيي وايه که هه لومه رجي توانين (عه يني) بو ئه نجامي (سات و سه وداي مه زن) له
سه رده مي سه رکوماري محمد خاتمه ي دا، هه ر نهک له ئارا دا نه بووه، به لکو بواري
سات و سه ودايه کي بچووکيش له کردندا نه بووه.

« ده رفه تيکي له باريان بو خاتمه ي پيک نه هينا که ده گهل ئه مريکا بکه ويته وتوويز.
له حکومه تي ئه وکاته دا، (هه م يار و هه ميش نه يار) له م بار و بابته وه تووشي
هه له و هه لديران هاتن. بو تواندنه وه ي سه هو لستاني بي باوه ري له نيوان دوو
ولاتدا گه ليک رستن و چيني بي که لک و کار کرا، به لام سه رجه ميان نه زوک
مانه وه. ئه مه واده گه يه نيته که نه له ناو ئيران و نه له ئه مريکا شدا هه لومه رجي
توانين (عه يني) له دايک نه زابوون.»

له مه ر پاساوه ينانه وه ي ئاماده نه بووني هه لومه رجي (عه يني) بو وتوويز له نيوان
ئيران و ئه مريکا دا، ئه مين زاده پيي وايه ئه گه ر وتوويز ده گهل ئه مريکا له ده ولته تي
خاتمه ي پاوان کراو بوو، ئه دي ناردني پا که تي پيشناري ئيران له سه رده مي خاتمه ي
دا چ مه به ست و هو يه کي تي دا به سته بوو؟ يه کيک له ريبه راني هه يئته تي هاوپه يمان
به ناوي حه ميده زاي ته ره قي، له گفتگو يه ک ده گهل مو حسين ئارمين، چالاکي تاقمي
(تيکو شه راني ته فگه ري شو رشي ئيسلامي)، سه باره ت به وتوويزي نه يني پر ثيمي
ئيران ده گهل ئه مريکا و ئامانجه کاني ئه و وتوويزه، ئامازه ده کات که :

«دوا به دواي کاره ساته که ي يازده هه مي سپته مبه ر، دله راو که يه کيش له ولاتي ئيمه
دا پنچي داکوتا، که ئاکامه که ي بوو به هو ي وه خو که وتني نوينه راني مه جليسي
شو راي ئيسلامي و ناردني نامه يه ک بو باره گاي ريبه ري مه زني کوماري ئيسلامي.
له نامه که دا، نوينه راني مه جليسي شو راي ئيسلامي ئاکامي کاره ساته که يان ئاوا
شروقه کردبوو، که هه لومه رجي سه رده مي شه ري دوومي جيهاني ديسانه وه ده يه وي
خوي نو ي بکاته وه و ئه گه ري هيرش و داگير کردني ئيران دووپات ببیته وه. هه ر له
سونگه ي ئه م دله راو که يه ش دابوو که نوينه راني مه جليس له نامه که ياندا داوايان

له رېبهري كړدبوو كه له بهرامبهر نه مريكا دا هلوځوونكي نزم و نه رمتر بگريته بهر. به لام باره گاي رېبه رايه تيبی و به راويزر ده گهل سه روک كو مار و به رپر سانی حكومی ، به نه و پهری و ريباييه وه ، نه گهري گرزی و نالوژييه كانی دواي يازدهی سپته مبهري به چه شنكي تر ليكدا بوويه وه. ده زگای رېبهري، نه و سياسه ته نهرم و نيانهی كه ده ولتهی خاته می كړد بويه پيشه، هه روه ها سه رجه م نه و رپچارانهی كه قولنج و كه ههنگی سياسيان پي نه رمو نول ده كرايه وه ، توانی بيگريته ده ست و له بهرامبهر زمانی هه ره شهی كوڅكي سپی دا ، ولات له به لا بپاريزی.»

زمانی په سنی (حه مید په زای ته ره قی) له ئاست نه و شيوه رپوه به رايه تيبهی كه ئيرانی له قهيران پاراستبوو، نه مه ده نوينيت كه نه رکی پي نه سپيردراوی ده ولتهی خاته می بو ده ر بازبوون له لووتكهی پر له هه لديری قهيران ده كار كراوه، نه ك له بو چاره سه ريبی كي شه كان و شكاندنی سه هو لبه ندانی نيوان دوو ولات دا. هه ر لي ره دا يه نه م پرسياره سه ره كييه خوی ده نوينيت كه نه رر رژيمي ئيسلامی ئيران هه نه وده م كه وتوويزی به فه رمی له نيوان ديپلوماته كانی ئيرانی و نه مريكايی دا به گه رمی له ئارا دا بوو، بوچی له پيشنياری (سات و سه وداي مه زن) كه لکی به جيی وه رنه گرت؟ هاتبا و نه م پيشنياره له لايه ن كه سيکی وه ك (جه واد زه ريف) ه وه پيشكه ش بكرايه و ده ولتهی نه مريكايش ولامی (نه رینی) ی پيدا بايه وه، نه وده م ئيتر رژيمي ئيران ناچار ده بوو هه لس و كه وتيكي ئاشكرا، ليپراوانه و سه رراست نيشانی كوڅكي سپی بداته وه. كه رژيمي مه لكان قهت نه م مه به سته يان له ميشك دا نه بوو.

به پيی دركاندنی هه نده كار به ده ستيكي سياسه تی ده ره وهی رژيم، مه به ستي سه ره كيی رژيمي ئيسلامی ئيران له ناردنی په يام و نيشاندانی چرای سه وز به نه مريكا، به س بو خو پاراستن له هيرشی نيزامی و ده ر بازبوون له زه ختی سياسی و ئابووری بووه كه له لايه ن نه مريكا وه بو هاتووه. ناردنی بالويزی سويسرا له جياتی ديپلوماتی ئيرانی (جه واد زه ريف) يش - به گوتهی عه لی لاريجانی - به و مه به سته بووه كه ده زگای هه لوځوونكي نه مريكايی تووشی سه ره گيزه بكات و هه تا ماوه يه ك له ئاستی نيازپاكيی ئيران ييه كانه وه تووشی دردونگی و دل په اوکي بن. جيی سه رنجه كه هه ر له و سه ر و به نده دا (عه لی لاريجانی) ، كه بو په ره پيدانی تيوری (چاك و خراب تيکه لكردی زيره كانه) له ده قی سياسه تی ده ره وهی ئيران دا، ئاره قی ره ش و شینی ده رت. له تيوری ناوبراودا كه ده كری نازناوی (كه ر ده پال كه ر) كردنی بو هه لبريزين. رژيم به پشت نه ستووری نه م تيوریيه، له ريگای جوړ به جوړه وه و به راگه ياندنی په يامی پيچه لپيچی دزبه يه ك، باره گای دوژمنی په يام باران ده كرد. لايه نی نه و به ريش به چه شنك تووشی سه ره گيزه هاتبوو كه زورچاران پاک و پيسی لي تيکه ل ده بوو و بو ليك جيا كرده وه يان ماوه يه ك كاس و گيزه ده بوو.

(رؤژنامهی ئيران، 9 ی پووشپهري 1383 ی كوچی)

پیشنیاره که ی پزیم بو وه گه پرخستنن (ساتوسه و دای مه زن)، نه ئیمزایه کی به ژیره وه بو و نه ده زگایه کی قورس و خاوه ن مه تمانه ی له پشته وه ی راوه ستا بوو. هه ربویه ته نانه ت نهو سیاسه تکاره نه مریکایانه ی که گه لیک (پاپای) پیکه اتن ده گه ل کوماری ئیسلامیش بوون، له ئاست راستی - ناراستی، له هه مبه ر ته له که بازی - نیاز پاکیی و ته نانه ت له ناسینه وه ی خاوه نانه ی پرۆژه که ش دردوونگ ده بوون. به گوته یه کی ساکارتر، نه گه ر نه مریکا و لامیکی نه رینه ی پیدابایه وه، بو دانیشن و وتووێژکردن، نه مریکا نه یه زانی کئ و چ که سانیک له و به ر میژی و وتووێژ دا داده نیشن. نه ری ده گه ل (باب نه ی)؟ ده گه ل بالوویی سویسرا؟ ده گه ل سادق خه پزازی؟ یان ده گه ل نهو ریبه ره ی که دژ به پانزده له سه دی نهو پرۆژه یه یه، که خوئی نووسیوو ی؟

خالی سه رنجداری نه م داستانه، کات و زه مه نی ناردنه که یه تی، چونکه و وتووێژی فه رمی و نه یینه یه که ی به قوناخیکی هه ستیار دا تیده په ری. هه ر له و قوناخه دا، پزیمی ئیران له عیراقددا به گه لیک ئاواته به رزه کانی شاد بوو بوو. بو وینه باندى سه رکه و وتوو (حه کیم) و (موقته دا سه در) له ده زگا و ده ره وه ی ده زگا دا پله و پایه یه کیان ده ست که و تبوو. هه روه ها ئیران توانیبوو ی شوینی نیشته جیی

موجهیدینی خه لک بومباران بکات؛ ئیتر ئیران له م قوناخه وه ده بوايه به شیوه یه کی راست و راشکاوانه تر ده گه ل نه مریکا ده ست بکات به هاوکاری و، ئاکامه که ی بیته مایه ی ئوقره یی و ئارامیی عیراق و، دوو ولاتی جیران په یوه ندیبه کی باش و خوش ده ست پی بکه نه وه. سه ره رای نه مانه، بار و دوخه که نه و توئی هه لده گرت که (محمدجهواد زه ریف) ده رگای و وتووێژیکی ژیرانه و به جی بکاته وه. کردنه وه ی ده رگای و وتووێژ، خوئی له خویدا هاوکاری زیاتری هه لده گرت و کردنه وه ی پاکه تی (سات و سه و دای مه زن) یش ده کرا هه نگاوی لیپراوانه ی بو هه لبگیریت. به لام شانوگه ربی دیپلوماتی و که لک وه رگرتن له په ره کاغه زیکی بی پشت و په نا و دوايه ش لادان و لاهردنی جهواد زه ریف له سه ر کار، نواندی که نه مریکا له مه و دوا ده که ویته سه ر تیز و، پزیم ناچاره بو خوپاراستن و دوور که و تنه وه له زه بری سه ربازی، پیویسته به باریکی تر دا دوزمن کاس و گیز بکات.

به لام سه ردانی بالوویی سویس بو نه مریکا و زیاره تی (تریتا پارسی و باب نه ی) له سالی 2003 دا هوئی چی بوو؟ نه مه وه ک پرسیری سه ره کییه. نه گه ر هه رته نی بو گیزکردنی نه مریکا و به فیرۆبردنی کات بوو، نه ری ناردنی پرۆژه و پیشنیاری پزیم به هوئی بالوویی سویسرا به س بوو؟ وه لامی راست و دروستی نه م پرسیاره نه مه یه که پزیمی ئیران به شووین ئامانجیکی گرنگتر و دریزماوه تر دا ده گه ریت، که هه ر ئیستا که یش پانیی ده رگای (لویی پزیم)، له سه ر نهو ته وه ره یه دا خول ده خواته وه. ته نیا به خویندنه وه و ناسینی ئامانجی دواپوژی نهو پزیمه یه که ده کری په ی به

هۆكاری دیداری بالۆیزی سویسرا دهگه‌ل (باب نهی و تربیتا پارسی) به‌رین، به‌تایهت په‌یوه‌ندی دهگه‌ل كۆشکی سپی له ریگای دوو كه‌سی ناوبراوه‌ه.

چوارچیوهی كار و كرده‌وهی (لۆبی)ی رژییم له ئەمريكا :

بۆ فامکردنی چیروکی (ساتوسه‌ودای مه‌زن)، پێویسته رۆاله‌تی راسته‌قینه‌ی دوو شانۆگه‌ری ئه‌و چیروكه، واته (سادق خه‌پازی) و (تربیتا پارسی) بخه‌ینه به‌رپوشنایی و ئه‌وسا له خۆمان بپرسین، گه‌لۆ خۆ (سادق خه‌پازی) ئارشیته‌تیکی پرۆژه‌ی ناوبرا و بوو، سه‌ره‌پای ئه‌و، رژییمی مه‌لایان گه‌لیك به‌رپرسی چالاکیان له وه‌زاره‌تی دهره‌وه دا هه‌بوو كه گشتیان له ناوه‌وه‌ی وڵات و له‌به‌ر ده‌ستان دا بوون، به‌لام هۆی چی بوو ئه‌ركی ناردنی پرۆژه و په‌یوه‌ندی دهگه‌ل (تربیتا پارسی و باب نهی) به بالۆیزی سویسرا ئه‌سپێردرا؟

له پێشدا ئاماژه‌یه‌كمان به‌مه‌ كرد كه (سادق خه‌پازی) برازای (كه‌مال خه‌پازی) له ساڵی 1997 به‌دواوه، نه‌خش و ده‌وریکی مه‌زنی بۆ سازدان و وه‌گه‌په‌ختنی (لۆبی)ی رژییم له ئەمريكا دا گێپرا. هه‌روه‌ها گوترا له ساڵی 2002 دا، تربیتا پارسی به یاریكاریی باب نه‌ی، رێكخراوه‌ی (نایاك)، كه گرنگترین ئۆرگانی (لۆبی)ی رژییمه له ئەمريكا دا، وه‌پێی خست.

گرنگترینی كار و كرده‌وه‌ی ئه‌م ئۆرگانه، كه ته‌وه‌ره‌ی سه‌ره‌كیی رێكخراوه‌ی لۆبیی رژییمه، هه‌لگرتنی هه‌ر چه‌شنه گۆشارێكه له‌سه‌ر شانی ئێران، هه‌وه‌ها هه‌ول‌دانه بۆ خاوكردنه‌وه و له‌بار بردنی سه‌رجه‌م ئه‌و هه‌لۆیست و بریاراته توند و تیزانه‌نه‌ی كه ئەمريكا له‌دژی رژییمی ئێران ده‌یانگرتیه‌ به‌ر. [شایانی ئاماژه‌یه‌ كه ئه‌رك و فه‌رمان و كرده‌وه‌كانی رێكخراوه‌ی «نای ئاك» له مایه‌په‌ری (آفتاب) دا، كه مایه‌په‌ریکی سه‌ر به رژییمه بلاو كراوه‌ته‌وه].

ئایا (لۆبی)ی رژییمی ئێرانی له ئەمريكا چالاكتر ده‌بیت ؟

دوای ئه‌رێ كردنی بریاری ئه‌مباربۆی ئێران له لایه‌ن شو‌رای ئه‌وله‌كاریی نه‌ته‌وه یه‌كگرتوو هه‌كانه‌وه (به‌هۆی به‌رده‌وامبوونی ئێران له چالاکییه ئه‌تۆمیه‌كه‌ی) و دوا به دوای هه‌لۆیستگرتنی ئه‌ندامانی مه‌جلیسی شو‌رای ئیسلامی به مه‌به‌ستی به‌خۆدا چوونه‌وه و هاوكاری دهگه‌ل ئازانسێ نیونه‌ته‌ویی و زه‌ی ئه‌تۆمی، پله‌ی مملانی و زۆرانبازیی رژییمیش دژ به وڵاتانی رۆژاوا په‌ره‌گرتووتر بوو. له ئه‌مجۆره هه‌ل و

مهرجانه دا، بۇ پاراستنى بهرژه وهنديه كاني بهرزي نيشتماني، كه لك وهرگرتن له هه موو رپچاره يهك، وهك ئهركي پيويستي سهر شاناني لئ ديت و پيويسته له خشته ي سهرووي كاري بهرپرساني دهزگاي ديپلوماسي دا جي بگريت. له م بهينه دا، ژماره يهكي بهرچاوي ئيراني له ئهريكا دا دهزين كه ئه مان هيزي موتوريكي نهيني مهزنن بۇ راگرتن و له باربردني برپاراتي توند و تيزي كوشكي سپي. ئه م هيذ و پوتانسيله ئه گه رچي تا به ئيستا پر به پيستي خوي نرخ و بايه خي نه دراوتي، به لام به پي بيروبوچووني زانايان، له ولاتاني ديموكراتي دا كه لك وهرگرتني ژيرانه له پوتانسيله «ديپلوماسي ناهكومي»، ده توانيت دهور و نه خشكي فره تايبه تي هه بيت .

نووسه ريكي روظنامه ي (شرق = روظه لات) به ناوي «نه بيوللاي ئيبراهيمي» له م باره وه ده نووسيت :

«هه ولدان بۇ راكيشاني بير و بوچووني جه ماوه ري ولاتاني روظئاوي به ره و كيشه و پرؤبليماته كان، ده تواني باسكي به توانا بۇ توانده وي كيشه كان وه گه ر بخت و ببئته هوي هه لخراندني خه لك و، سازبووني رپيوياني جه ماوه ري به دوا دا بيت. بۇ ويه هه ستاني خه لك دژ به حوكمي ئه مباربوي ئابوري ئيران له لايه ن ولاتاني روظئاواييه وه؛ ئه مه ده بيته ده سكه للايه كي باش له گه مه ي سياسي دا و ده كه ويته ده ستاي به ريوه به راني سياسه تي ده ره وه ي ولاته كان.»

هه ر لي ره ش دايه بايه خي به رنامه ي «سات و سه وداي مه زن» ده رده كه وييت و، ئه م مافه به لوبي رژيم ده به خشيت كه له ساي ئه و چيروكه دا كو ماري ئيسلامي ئيران وهك رژيميكي خوشكرداري خوش سه ودا به خه لكي ده ره وه بنا سينيت. پرؤپاگانده ي ئه و رپكخراويه به رده و ام ئه م ساز و ئاوازه به گوئي كو مه لگه كاندا ده خو ينيت كه به لي ئه وه رژيمي ئيران نييه ده رگادا خه ري په يوه ندييه كانه، به لكه ئاگر له گو ري سياسه تي گرژ و دوژمنكارانه ي واشنگتن هه لده ستيت؛ ئه گينا هيچ هويه ك له گو ري دا نييه كه گورزي گورچك بري ئه مباربو له سه ر ئيران هه لبسووريندريت .

روالته تي داستاني (سات و سه وداي مه زن)، به بي پيچ و په نايه ك هه ر ئه وتو له ژير ته پ و مرژدا ويل و ونه، كه ته نانه ت (ره ي تاكيا) ي پسپوري كيشه كاني ئيران - ئهريكا، كه له لايه ن رژيمي ئيرانه وه له ئهريكا خراوته كار، سه باره ت به نادياربي پرؤژه ي ناوبراو به م ته رتبيه ده دوي:

«به بوچووني من، پرؤژه ي (سات و سه وداي مه زن) كي دارپژه ريتي و كيي له پشته و له باري ئابوربيه وه چه نده زه نگينه و به ره مه كه ي چقاس سه نگينه، هه مووي و هه مووي جي پرسياره. ئه م داستان هه ر بو ئه مه باشه وه ري بگريت و له ته پلي سه ري جوچ بوشي بكوتي؛ يان هه ستاي و بچي و به كانداليزا راييس و جورج بوش بليي هه ي درؤزنيه ! ... ئه م داستانه بو ئه مه باشه بيكه يته په ياغيك و

سهري دهولتهتي بوشي پي پان كهيتهوه و پي بلي بوجي ههليكي ميژوويت
لهكيس داوه و نهت توانيوه كيښهه دوو ولات چارهسه ر بكهيت. »

سالي 2006، واته نهو كاتهه كه (تريتا پارسي) نهو بهرگهيهه خسته بهر دهستي
ههوالنيрани تاييهت، پرسياي ليكرا كه هو ي چيهه ماوهه سي سالان نه شتهتان
خسته ژير پهرده و ديزه به دهرخونهتان پيكره كرد و بهكاتي بهجي ئاشكراتان
نهكرد؟ نهو له وهرامدا گوتي كه، هه ر ئيستاكه گهرمه بازاري سهپاندني گرانترين
سياسهتي دژ به ئيرانه و، هه ر ئيستايښ جيههتي پييان بنويندري كه رژيمي ئيران
لايهنگري ئاشتييه و هيچ پيويست ناكه خهت و نيشاني گورزي گراني بو بكيښن.
له راستيدا، بويه بالويزي سويسرا بهپيشنياري سادق خهرازي دهگل دوو مورهه
جي مهتمانهه ئيران، واته (باب نهه و تريتا پارسي) له ئه مريكا ديداريان كرد و
بويه هه ر نهو دوو كهسه وهك هه لگري پيشنياري رژيمي ئيران پهوانهه كوښكي
سپي كران، تاكو له (روژي مهبادا) دا نهگه ر ئه مريكا خه يالي كه له وكيښي كرد و
سياسهتهكهه دژ به رژيمي ئيران گوږي، نه م دوو كهسه وهك دوو شاهيدي زيندوو
باسي پروژهه (سات و سهوداي مهزن) بو خه لكان بكه ن و جه ماوه ر له دهولتهتي
جوړج بوش باروورښين. (روژي مهبادا) له سالي 2006 و، دهگل ناردني مهلهه في
پيتاندني يورانويومي ئيران بو شوږاي نهوله كاريي نهتهوه يه كگرتووه كان هاته دي.
(لوبيي) رژيمي ئيران لهو روژهوه دهستي به چالاكي كردهوه و هه رچي له ديزه دا
بووه، به (ئهسكوي = كهوچكي دار) دهري خست.